2002

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

... COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, be... Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; ... buitensteden f 6,0); franko door het geheele Rijk. ...n, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau ... COURANT.

WOENSDAG, 23 NOVEMBER.

AMSTERDAM, 22 November.

...*Handelsblad* van den 18 dezer treedt in een on-...k van het zevende Hoofdstuk der Staatsbegrooting ...1854 (*Departement voor de Zaken der Roomsch-...lieke Eeredienst*) en deelt daarbij berekeningen en ...lijken mede, ten doel hebbende: »om te beoor-...len of de normale staats-uitgaven voor de Roomsch-...holieke Eeredienst hier te lande" (vergeleken met ... *België*) »laag dan hoog mogen worden genoemd." ...heiden van de daarbij in het midden gebragte ...ouwingen, valt het den deskundigen spoedig in ...oog, dat die berekeningen en vergelijkingen den ...niet kunnen doorstaan; waarom het voor de be-...stellenden in dit onderwerp, zeker niet onverschillig ...zijn, uit officieele bronnen betere inlichtingen te ...ngen, dan de onnaauwkeurige cijfers en de onge-...soortige vergelijkingen van het genoemde dagblad, ...en, doen erlangen.

De bronnen, waaruit de volgende, in *Nederlandsche guldens*, berekende uitkomsten zijn ontleend, worden ...getroffen, eensdeels, in de door de Nederlandsche ...ering aan de Staten Generaal medegedeelde stukken, ...effende het zevende Hoofdstuk der Staatsbegrooting ...r 1854, en anderdeels, uit de bij de Belgische wet ... den 15 Junij 1853 vastgestelde Staatsuitgaven ten ...hoeve der eerediensten in dat Rijk voor 1854, mits-...ors uit de daartoe betrekkelijke, door het Belgische ...vernement, openbaar gemaakte stukken.

...it die bronnen blijkt, dat de *gelijksoortige* kosten ... de Roomsch-Katholieke Eeredienst in de beide lan-...oor den jare 1854 zijn geraamd als volgt:

	in *Nederland.*	in *België.*
...kelijk bestuur. . . .	f 19.816	f 128.378
...inarien.	» 9.000	» 48.200
...atselijk dienstdoende Geestelijken	» 419.437	» 1.578.636
...ken en Pastorijen . .	» 16.200	» 198.450
Totalen	f 464.453	f 1.953.664

...ndien men nu met het *Handelsblad*, in ronde ge-...n, de Roomsch Katholieke bevolking van Neder-...d op 1.200.000, en die van Belgie op 4.300.000 ...en stelt, dan bedragen deze kosten:

in Nederland 39 cents } per ziel.
in Belgie 45 » }

...n verhouding tot het Katholieke zielental zouden die ...ten dus hier te lande, niet, zoo als het *Handels-*...d zegt f 481,017, maar f 545.208 moeten bedragen, ... dan geenszins, zoo als dat blad stelt, $^4/_6$ of $^1/_5$ ...er, maar *gelijk* als in België zijn.

...e misrekening van het *Handelsblad* vloeit blijkbaar ...uit voort, dat het de verhouding berekend heeft ...chen het eindcijfer van het zevende Hoofdstuk der ...erlandsche Staatsbegrooting voor 1854 ad f 573.329 ...de op de Belgische Staatsbegrootieg voor 1850 ge-...de som van 3.628.730 franken of f 1,714 575 voor ...*raktementen der hoogere en lagere geestelijken*; zon-...daarbij:

... voor zoo veel België betreft, in aanmerking te ...en de aldaar toegestane gelden voor kosten van het ...tement, de beurzen aan de seminarien verbonden, ...bsidiën voor de kerken en pastorijen, de pensioe-...n wachtgelden en personeele onderstanden en de som ...onvoorziene uitgaven; of

... voor zoo veel Nederland aangaat, van het eind-... van het zevende Hoofdstuk af te trekken:

...kosten van het Departement . . .	f 24,000
...beurzen	» 1,800
...kompetentiën	» 21,745
...diën aan kerken en pastorijen .	» 16,200
...en van het kerkgenootschap ...d bisschoppelijke klerezy . .	» 10,700
...sioenen, wachtgelden en tijde-...ke onderstand	» 49,430
...voorziene uitgaven	» 3,000
Te zamen . . .	f 126,875

... som uitgaven betreft, die niet gelijksoortig zijn aan de kosten van het kerkelijk bestuur ad f 19,816, de traktementen van het onderwijzend personeel der seminarien ad f 7,200 en de jaarwedden der plaatselijk dienstdoende geestelijken ad f 419,437; welke te zamen f 446.453 bedragende, alleen te vergelijken zijn met dezelfde soort van uitgaven, waarvoor in België op de staatsbegrooting voor 1854 is toegestaan 3,652,730 franken of f 1.725,915.

De overige vergelijkingen van het *Handelsblad*, als ook zijne gevolgtrekking, dat de plaatselijke dienstdoende geestelijken door elkander gerekend, »nog iets beter in Nederland dan in België worden bedacht," kunnen evenmin den toets doorstaan, zoo als de volgende cijfers duidelijk aantoonen:

KERKELIJK BESTUUR.

In Nederland.		*In België.*	
1 Aartsbisschop	f 2,500	1 Aartsbisschop	f 9,922
4 Bisschoppen	» 10,000	5 Bisschoppen	» 34,729
- Vikariss.-Gen.	»	13 Vikariss.-Gen.	» 20,223
- Kanunniken	»	52 Kanunniken	» 51,408
Sekretariaat en Administratie-kosten van 5 Diocesen . . .	» 7,316	Sekretariaat en Administratie-kosten van 6 Diocesen . . .	» 12,096
Totaal	f 19,816(*)	Totaal	f 128,378

SEMINARIEN. *In Nederland.*

Onderwijzend Personeel	f 7,200
Beurzen	» 1,800
Totaal voor 5 Seminarien . .	f 9,000

In België.

Onderwijzend Personeel (met uitzondering van dat in het Seminarie te Luik, in welks bezoldiging op eene andere wijze dan uit de Staatsbegrooting is te gemoet gekomen) . .	f 18,900
Beurzen	» 29,300
Totaal voor 5 Seminarien . .	f 48,200

PLAATSELIJK DIENSTDOENDE GEESTELIJKEN

In Nederland.

910	Pastoors . . .	f 340,901 dat is per hoofd	f 375
647	Kapellaans . .	» 78,536 » » » »	» 121
1557		f 419,437 » » » »	f 269

In België.

3066	Pastoors . .	f 1,212,304 » » » »	f 395
1639	Vicarissen .	» 366,332 » » » »	» 224
4705		f 1,578,636 » » » »	f 336

Hierbij moet nog in het oog gehouden worden, dat de geestelijken in België, behalve de dotatie, die zij uit de staatsbegrooting ontvangen, nog verschillende andere inkomsten of ambtsvoordeelen uit andere openbare kassen genieten, bepaaldelijk het genot van *vrije woning* en geldelijke toelage tot aanvulling van hunne Rijks jaarwedden; terwijl de kerkfabrieken, reeds onder het Fransche bestuur, in het bezit hersteld zijn van de in het laatst der vorige eeuw *nationaal* verklaarde kerkelijke goederen. Voor zoo verre de jaarlijksche inkomsten dier goederen niet toereikend zijn, moet het tekort uit de burgerlijke gemeentekassen aangevuld, of voor zoo veel de kathedrale kerken en seminarien betreft, gedragen worden door de Provincien en den Staat; alles overeenkomstig de deswege bestaande wetten en verordeningen.

In Nederland daarentegen genieten de geestelijken, buiten hetgeen zij uit 's Rijks kas trekken, niets dan hetgeen de giften en bijdragen der parochianen hun opleveren, terwijl de van ouds bestaande kerkelijke goederen en alle andere parochiale inkomsten, gelijk bekend is, aan de Katholieke kerk hier te lande, sedert de reformatie ontvallen zijn.

De vergelijking met België geeft derhalve geen grond om den finantieelen toestand der Roomsch-Katholieke Kerk hier te lande als *meer gunstig* te doen beschouwen, daar in alle opzigten het tegendeel waar is.

Men mag intusschen vragen, of, ingeval vergelijkingen van dien aard doelmatig zijn, het niet rationeeler zoude wezen, dat men de staats-uitgaven, ten behoeve van de verschillende kerkgenootschappen hier te lande, met elkander in vergelijking bragt, althans voor zoo ver de gelijksoortige onderwerpen daarvoor vatbaar zijn.

Zoodanige vergelijking kan het gevoegelijkste geschieden ten aanzien der traktementen en toelagen van de plaatselijk dienstdoende kerkleeraars, welke, naar de daarvoor op de Nederlandsche Staatsbegrooting voor 1854 (Hoofdstukken VI en VII) voorgedragen sommen, de volgende gemiddelde uitkomsten voor elk kerkgenootschap opleveren:

	per Leeraar.		*per ziel.*
Hervormden	f 868	of	f 0.74
Remonstranten	„ 896	»	„ 4.56[5]
Evangeliesch Lutherschen.	„ 700	»	„ 0.75[5]
Herstelde idem	„ 600	»	„ 0.47[5]
Doopsgezinden	„ 553	»	„ 0.43
Roomsch-Katholieken	„ 302	»	„ 0.36
Oud-Bisschoppelijke Klerezij	„ 355	»	„ 1.13
Israëliten.	„ 655	»	„ 0,17

Bij de berekening dezer uitkomsten zijn de op de staatsbegrooting voorkomende cijfers en de officieel bekend gemaakte uitkomsten der jongste algemeene volkstelling tot grondslag genomen. Er is alzoo buiten aanmerking gebleven:

1° hetgeen de Hervormde Predikanten aan bezoldiging genieten, zoo uit de burgerlijke gemeentekassen en uit andere openbare fondsen, als uit de aan hen, in sommige provinciën, van staatswege toegekende oude pastorijgoederen en inkomsten; en

2° hetgeen sommige Pastoors en Kapellaans trekken uit de op het zevende Hoofdstuk der Staatsbegrooting uitgetrokken som, wegens de onveranderlijke kompetentiën, welke in zeker opzigt gelijk staan met de zoo even bedoelde hier niet in aanmerking genomen inkomsten der Predikanten uit de oude pastorij-goederen, welke even als de kompetentiën *in mindering* strekken van de landstraktementen, tot welker genot die leeraars anders in aanmerking zouden kunnen komen.

Men leest in de *Emancipation:*

»De *Tijd*, antwoordende op een artikel van het *Handelsblad*, maakt de opmerking dat in de vertaling, die wij gegeven hebben van de Nota van Mgr. den Kardinaal Antonelli, betreffende de quæstie der voorloopige kennisgeving, gegeven aan het Nederlandsche gouvernement met betrekking tot het herstel der katholieke hierarchie, een drukfout moet ingeslopen zijn, wijl er te lezen staat, dat hiervan op eene *officieele wijze* was kennis gegeven. Eene vergelijking met den Italiaanschen tekst, heeft ons overtuigd dat *de Tijd* gelijk heeft, en dat, in plaats van *officieel*, er gelezen moet worden *officieus*."

Wij vertrouwen dat de bladen die het bovengenoemde dokument hebben opgenomen, gezegde verbetering wel zullen opmerken en ter kennis hunner lezers brengen.

Wij deelen hieronder eenige merkwaardige zinsneden mede van een artikel, dat de *Freimutige Sax-Zeitung* geeft over de godsdienstige konflikten in het groothertogdom Baden. Wij behoeven de aandacht van het publiek op de beschouwingen van het Duitsche blad niet in te roepen. Door eene protestantsche pen geschreven, ter gelegenheid van eene daad van overheersching gepleegd door een protestantsch gouvernement, zijn zij volkomen geschikt om veel indruk te maken.

»In het groothertogdom Baden, zoo laag gezonken wat zijne finantien en staatkunde aangaat, dat het de eerste plaats onder de Europeesche Staten inneemt wat de grootheid zijner schuld en zijne zware belastingen betreft, was het geoorloofd te vooronderstellen, dat de worsteling het ernstigste karakter zou aannemen. Zulks is dan ook gebeurd. Het gouvernement heeft bij de uitoefening van zekere geestelijke handelingen van den Aartsbisschop gretig de gelegenheid aangegrepen, om hem in zeker opzigt afhankelijk te maken, hem van al zijne geeste-

(*) Deze som maakt een gedeelte uit der inkomsten, welke vroeger aan het kerkelijk bestuur waren toegekend en door het eerste lid van artikel 168 der grondwet aan het kerkgenootschap verzekerd zijn.

lijke voorregten te berooven en onder het opzigt van een burgerlijken kommissaris te stellen. 't Is waarschijnlijk dat ten gevolge van dat konflikt de grootste onaanhenaamheden voor de Katholieke Kerk zullen ontstaan; misschien zullen wij op nieuw de treurige toosneelen van 1842, de gevangenneming van een Aartsbisschop beleven.

»Wat toch heeft het Badensche gouvernement tot die rampzalige maatregelen kunnen aansporen? Zijne organen zeggen dat men de *souvereine regten van den troon* moest verzekeren, en ziedaar, nu vereenigen de demokratische en bureaukratische partijen zich met elkaar, om de souvereine regten van de regering te verdedigen met een ijver, dien ze nooit getoond hadden zelfs niet in het tijdstip van de gedrochtelijke revolutie die den groot hertog uit zijne staten verjoeg. Is het dan in ernst dat een Badensch minister zich verbeeldt dat de Katholieke Kerk voor de kroon gevaarlijk kan zijn? Doet de Kerk den Staat niet veeleer dienst? Bezorgt zij dien geen vrome onderdanen?

Voorwaar, de tijd is niet ver, ja misschien zal hij spoedig ten duidelijkst bewijzen dat getrouwheid in vrome en godvreezende menschen gevonden wordt. De gouvernementen moesten geknield de Kerk danken voor de diensten die zij hun bewijst, want zij is het die alles aanwendt om de onderdanen in vrede te houden en hun vroomheid in te boezemen. Zij moesten zich gelukkig achten aan de Kerk al de magt en al de middelen te verleenen, opdat zij meer en meer aan de opvoeding des volks een goede rigting mogt geven. Zij moesten de waarschuwingen des hemels niet in den wind slaan en het zou bovenal den staatsmannen van het groothertogdom betamen eenige ongerustheid te voelen ten aanzien der bouwvalligheid van het staatsgebouw. Maar in plaats dat men moest onderzoeken of al dan niet de troonen door de demokratie zullen worden omgeworpen, houden de gouvernememten zich uitsluitend met de vrees bezig dat de steun des troons bij uitnemendheid, de Kerk, te magtig zal worden. Zij zoeken twist met haar ter zake van formaliteiten.

Iets verder laat hetzelfde dagblad volgen:

»Wat ons betreft, wij zijn hoogst nieuwsgierig te weten, welke de houding van den Duitschen bond zal zijn, ten aanzien der godsdienstige verwikkelingen van het groothertogdom Baden. Als men zich herinnert dat de Bond zich onbevoegd verklaard heeft in de zaak van den heer von Kettenburg, dan zou men geneigd zijn te gelooven, dat de Bond hierdoor een voorbeeld heeft willen geven, hoe in het vervolg ter zake van konflikten tusschen Kerk en Staat gehandeld moest worden. De Bond zou mitsdien aan zijne kompetentie de belangrijkste regtsvragen vervreemd hebben.

»Wij twijfelen dat de bondsvergadering zich aan dat precedent zal kunnen houden. Zij zal zich dra gedwongen zien, naar het voorbeeld van den Keizer en van den rijksdag van vorige tijden, zich met de betrekking tusschen de Kerk en den Staat bezig te houden. 't Is ons niet onbekend hoe onaangenaam dergelijke quæstien zijn; maar het zijn juist deze, die het belangrijkst en onvermijdelijkst zijn; ze eenvoudig ter zijde te schuiven is een den staatsman onwaardig middel, want dra komen zij weder met meer aandrang te voorschijn en juist dan als het der menschelijke voorzigtigheid niet meer mogelijk is ze op te lossen.

»De konflikten in het Groothertogdom Baden zijn een treffend voorbeeld er van. Ongetwijfeld zou het Badensche gouvernement niet zoo ver zijn gegaan, indien het zich niet onafhankelijk beschouwd hadde. Zoodra het begreep dat voor de Kerk geen appel mogelijk was maar zijn wil oppermagtig was, beraamde het zijn aanval tegen de Kerk.

»Vroeger hebben wij als een nationale ramp, de onbevoegdheidsverklaring van den Bond in de zaak van den heer Kettenburg betreurd; wij meenden alstoen dat die daad niet zonder gevaar voor de bondsvergadering zou kon, en bovenal deed het ons leed het Pruisisch gouvernement een besluit te zien goedkeuren, dat zonder zijne medewerking waarschijnlijk niet genomen zou zijn. Wij zien in dit oogenblik in het Groothertogdom de gevolgen dier onthouding en nogthans het is slechts het begin van het einde. Haast de bondsvergadering zich niet om het regtspunt te onderzoeken, dan zal de verwarring zich dra door gansch Duitschland verspreid hebben.«

LUXEMBURG, 19 November. Het adres in antwoord op de troonrede is door de Kamer, na eene beraadslaging van zes dagen, aangenomen; de daarin gebragte wijzigingen stemmen overeen met de verklaringen der regering.

Bij de centrale cholera-kommissie alhier zijn op 20 en 21 November aangegeven 7 personen, overleden 6.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, zijn op 20 November aangegeven 1 cholera-lijder.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 21 November.

In deze zitting is opgemaakt de nominatie van vijf kandidaten voor de vakature in den Hoogen Raad der Nederlanden ontstaan door het overlijden van den raadsheer Mr. Adriaan Giles Spoor.

De kandidaten zijn: 1e Mr. H. Provó Kluit; 2e Mr. M. I. van Gelein Vitringa; 3e Karseboom; 4e J. O. de Jong van Beck en Donk; en 5e J. D. W. Pape.

Daarna is de Vergadering overgegaan tot de behandeling van de heden aan de orde gestelde wets-ontwerpen, en wel in de eerste plaats tot die over de voordragt van wet tot amortisatie en affossing van nationale schuld. Bij den aanvang der beraadslagingen heeft de Minister van Finantien aangekondigd dat van regeringswege in dat voorstel een 7e artikel wordt gevoegd aldus luidende:

Art. 7. Deze wet treedt in werking op den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

De heer van Bosse heeft voorgesteld:

I. Uit den konsiderans weg te laten (2de zinsnede) de woorden:

„en dat tot verevening der uitgaven, naar aanleiding der zoo even gemelde wet gedaan, wettelijke bepalingen vereischt worden."

II. Uit artikel 2 onder-artikel 2, weg te laten de woorden en het getal geraamd op ƒ 912,000."

mitsgaders het slot van dit artikel: ten gezamenlijke bedrage van vijftien millioen zes honderd acht duizend zes honderd vier en zestig gulden, acht en vijftig en één halven cent (ƒ 15,608,664 58½)."

III. Bij art. 3 de volgende zinsnede te voegen:

„Desniettegenstaande blijven de nommers der bereids ingekochte en later in te koopen schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat deelen in de lootingen, die tot delging van deze schuld worden gehouden."

Aan de beraadslagingen hebben deel genomen de heeren Zylker, van Bosse, de Kempenaer, Dirks, van Nispen van Sevenaer, Schimmelpenninck van der Oije, Rochussen, Sleeswijk Vening, de Man, en de Ministers van Finantien en van Buitenlandsche Zaken.

Het eerste amendement is door den voorsteller ingetrokken.

Het tweede amendement werd met 60 tegen 2 stemmen verworpen; de derde wijziging met 32 tegen 31 stemmen aangenomen, en het wets-ontwerp zelf met 61 tegen ééne stem, zijnde die van den heer van Bosse; aangenomen.

Het wets-ontwerp tot vaststelling der afzonderlijke begrooting van de uitgaven nopens den arbeid der gevangenen over 1854, en tot aanwijzing der middelen tot dekking van die uitgaven, is na eene korte woordenwisseling tusschen den Minister van Justitie en den heer van Lijnden, en nadat de daartoe behoorende artikelen waren goedgekeurd, met algemeene stemmen aangenomen.

Morgen zal de Kamer voortgaan met te behandelen die wets-ontwerpen waarvan de beraadslaging reeds vroeger is vastgesteld

Het onderstaande, zijnde het slot der zitting van de Staten-Generaal, is in eenige Exemplaren van ons Nommer van gisteren bij vergissing achtergebleven:

Na nog eenige woordenwisseling, waaraan deel genomen werd door de heeren Steenwijk Vening, Thorbecke en van der Brugghen, wordt in rondvraag gebragt: of het voorstel van den heer Thorbecke en 8 andere leden der Kamer tot afschaffing van het tonnegeld en tot afschaffing van het tonnegeld en tot afschaffing van den accijns op het geslagt in nadere overweging zal worden genomen. — Met 55 tegen 3 stemmen wordt tot het in overweging nemen besloten

Tegen stemden de heeren van Lennep, van der Brugghen en Sleeswijk Vening.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Nov. Van de Donau-oevers valt niets nieuws te vermelden.

Het bevestigt zich, dat de Turken geheel vrijwillig weder naar den regteroever van den Donau zijn terug gekeerd, eensdeels, naar men vermoedt en gelijk reeds gisteren gemeld is, na het ontvangen van bepaalden last uit Konstantinopel, anderdeels, om door de buitengewoon versterkte krijgsmagt der Russen niet te worden overvleugeld en verslagen. Bij den naderenden winter en het reeds grootendeels door zware regens doorweekt terrein, zou het een doellooze poging zijn, zich thans langer in de Vorstendommen aan de vijandelijke aanvallen bloot te stellen; Omar Pacha heeft dus de wijste partij gekozen, en zijn terugtogt, met veel beleid ten uitvoer gebragt, oefent op den stand der zaken hoegenaamd geen invloeid uit, wijl er door hem geen nederlaag is geleden en door Rusland geene overwinning is behaald.

Het schijnt dat nog een gedeelte der Turksche troepen in Klein-Wallachije is gebleven, ten minste er is nog niets bekend, dat ook de Turken, die bij Widdin der Donau zijn overgestoken, weder naar den tegenovergestelden oever zijn teruggetrokken.

— Men wil dat de zoo lang besproken toenadering tusschen de beide takken der Bourbons op het punt is van gesloten te zullen worden. de hertog van Nemours is naar men zegt te Frohsdorff gezien, en het schijnt zeker te zijn, dat de graaf van Chambord zich in den loop van den winter naar Londen zal begeven ten einde met de leden der familie Orleans eene zamenkomst te hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 21 November. De *Times* begint meer stellig zich uit te laten over de Oostersche aangelegenheid en geeft bepaald te kennen, dat bijaldien Rusland mogt gelukken Turkije op het slagveld te overweldigen, het achter de legers der verslagen Muzelmannen, de twee groote mogendheden van Europa gereed zou vinden, om met alle hare krachten zijn brutaal geweld weerstand te bieden.

— Uit Alexandrië wordt gemeld dat eene reserve van 3,600 zeelieden van de kusten van Sirië geligt, naar Konstantinopel zal gezonden worden. Deze zeelieden zijn bestemd voor de Turksche en Egyptische schepen, welke de bemanning alzoo voltallig wordt gemaakt.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 20 November. Het leger van den generaal Oosten-Saken is de Pruth overgestoken, ten einde de krijgsmagt van Rusland in de vorstendommen te versterken. Men wil dat de vereenigde korpsen zich gereed maken tot een ernstigen aanval, ten doel hebbende om de Turksche bezetting uit Kalafat te verjagen en weder terug te drijven naar hare vorige positie op den regter Donau oever. Rusland wil van den ganschen linkeroever alleen meester blijven, gelijk het zulks was voor het uitbreken der vijandelijkheden.

KEULEN, Nov. In het Duitsche dagblad van Frankfort wordt het volgende geschreven uit Freiburg, 15 November:

Heden morgen heeft men in de vroegmis de gebeden gelezen voor de zwaar verdrukte Kerk en daarna is de exkommunikatie afgekondigd tegen den katholieken opperkerkraad en den gouvernements-kommissaris Burger. De vikaris Bästle, die de exkommunikatie heeft voorgelezen, is onmiddellijk gearresteerd en in de gevangenis geworpen. De pastoor der parochie Sint-Marten, die, ingevolge bevel van den Aartsbisschop, de pastorij van Urhellen had aanvaard, is in de boeijen geslagen.

Ziehier de tekst der exkommunikatie van den Aartsbisschop van Freiburg tegen de leden van den Opperkerkraad en den stadsbestuurder Burger:

»Wij, HERMANN VAN VICARI,

»Door Gods barmhartigheid en de gratie van den Heiligen Apostolischen Stoel, Aartsbisschop van Freiburg en Metropolitaan van de kerkelijke provincie van den Boven-Rijn, Doktor in de Theologie in het kanoniek en burgerlijk regt, grootkruis der orde van den Leeuw van Zahringen, van de koninklijke orde van Frederik van Wurtemberg, huisprelaat van Z. H. den Paus, assistent van den pauselijken Troon.

Aan al de priesters en geloovigen van ons' diocees groet en zegen in den Heere.

»In den naam des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes.

»Overwegende dat door het wereldsch gezag in ons diocees ordonnantiën zijn uitgevaardigd in strijd met Gods geboden en de vrijheid der Katholieke Kerk, en hare regten en instellingen verkrachten, en onder die ordonnantiën bijzonderlijk zoodanige, welke het regt van toezigt en bescherming over de Katholieke Kerk betreffen;

»Overwegende, dat de H. Stoel en het Episkopaat die ordonnantiën, bevonden als onwettig en tegen de Kerk strijdig, verworpen hebben;

»Overwegende, dat elke Katholiek aan de voorschriften der Kerk moet gehoorzamen en dat elke ongehoorzaamheid te dien aanzien, elke deelneming aan de uitvoering van zulke ordonnantiën eene geestelijke oproerigheid daarstelt, die de *excommunicatio major* na zich sleept;

»Overwegende eindelijk, dat de hieronder genoemde Katholieken door hun openlijk gedrag zich aan dit vergrijp hebben schuldig gemaakt, zich bijzonderlijk de uitoefening van het bisschoppelijk gezag aangematigd, de vrijheden der Kerk geschonden, en de vermaningen die ik hun gegeven heb, in den wind geslagen hebben, verklaren wij Leonard-August Prestinari, Augustin ...berger, Anton Kusswider, Philip Forch, Karl Sch... Willem Karl Muller, Leonard Laubis, Johan ... Maier, gebannen uit den schoot der Katholieke Kerk en der Christelijke gemeenschap, tot dat zij tot zich zelven keeren en aan de Kerk voldoening geven.

»HERMANN,

»*Aartsbisschop van Freiburg.*«

Dezelfde exkommunikatie is tegen den direkteur ... gerigt.

Door de gezamenlijke R. K. pastoors te Keulen is een adres aan den Hoogw. Aartsbisschop van Freiburg gezonden, waarvan hier de beknopte inhoud volgt:

»'t Zal aan Uwe Eminentie niet onbekend zijn dat de gebeurtenissen in de Opper-Rijnsche kerkprovincie de belangstelling der gansche Katholieke ... Als wij het wagen in deze regels de ... gevoelens jegens Uwe Hoogwaardigheid te ... aanzien uwer bewonderenswaardige houding, ... niet, omdat wij meenen zouden Uwe genade eene opwekking noodig had, of Uwe apostolische standvastigheid ... gerwijs door uiterlijke aansporing versterkt moest wor...

slechts omdat het gevoel, dat wij ondervonden, bij [illegible] hoe onze Kerk in een gedeelte van ons vader[land] wordt aangevallen, niet in onzen boezem kan be[sloten] blijven.

Wij loven God, den Vader van onzen Heer Jezus Christus, wiens Rijk door Hem als een Rijk, niet van [deze] wereld, verkondigd werd, dat het als niet op aard[sche] middelen gegrond, ook niet door de gunst der [mag]tigen dezer aarde bestaande, geenszins door eenig ge[weld] in zijne grondslagen geschokt kan worden. Wij [dan]ken Hem voor de kracht en wijsheid, waarmede [Uwe] Hoogw. van de wereldlijke Overheid datgene terug [eischt] "wat van God is", terwijl wij Uwe gansche gees[te]lijkheid geluk wenschen van geroepen te zijn om [de] wereld een verheven bewijs te geven van overeen[stem]ming met haren Opperherder en van eene waarlijk [ker]kelijke gezindheid, waartegen alle plannen moe[ten] schipbreuk lijden, die met wereldsche inzigten be[raam]d zijn.

[De] Priester des Heeren wil voor geen loon de Hem [toever]trouwde heilige zaak verraden; — de Priester [ontzie]t geen straf geen hoon die hij om den wille van [Christus] lijden moet.

[De] verhevene waarheden, Uwe Hoogwaardige, zijn [de] onze; zij bevestigen den band die ons aan onze [ver]eerende Overheden bindt en wekken in ons [dank]baarheid op voor onzen regtvaardigen edelmoedigen [Kon]ing, onder wiens regering de H. Kerk, zich in [ee]n zoo smartelijk ontnomen vrijheid verheugt.

[U]we Hoogw. houde zich overtuigd van onze innige [deel]neming in den door hem gevoerden strijd; hij [gedenk]e ons in de Hoogpriesterlijke gebeden te geden[ken], die in deze moeijelijke tijdsomstandigheden ver[een]d tot den Heere gerigt worden en onvermijdelijk [over]vloeijken zegen op de geheele Kerk zullen doen ne[der]dalen.

Met diepen eerbied

De Pastoors der stad Keulen.

Dusseldorp, den 15 November.

Heden is door de katholieke geestelijken en een aantal aanzienlijke Katholieken dezer stad het volgende adres aan den Hoogwaarden Aartsbisschop den Heer Hermann von Vicari, te Freiburg gezonden.

Te midden der moeijelijkheden, die thans den aartsbisschoppelijken stoel van Freiburg omringen, en onder de boeijen welke — tengevolge eener onbeschrijfelijke verblinding — elk verkeer tusschen herder en kudde onmogelijk schijnen te maken, zal misschien een woord van hartelijke overeenstemming en innige deelneming, Uwe Hoogwaardige, welkom zijn.

De tijding der gebeurtenissen in de Opper-Rijnsche kerkprovincien, heeft ons te meer smart veroorzaakt, daar de Katholieke Kerk in Pruissen — dank zij de regtzinnigheid en de verlichting van Zijne Majesteit onzen Koning — sinds jaren zich in het meerendeel der vrijheden verblijdt, van welke uwe aartsbisschoppelijke genade, vereend met Uwe Hoogeerwaarde Suffragaanbisschoppen, met apostolischen moed en op onwederlegbare gronden in uwe provincie het genot eischt.

Aan het lijden dat, tengevolge der door uwe genade zoo wel als door de medearbeiders in den wijngaard des Heeren, u ten deze is opgelegd, nemen de ondergeteekenden, als leden van het geestelijk lijden van onzen Heere Jezus Christus, het innigst deel. Een overvloedigen troost vinden wij intusschen in de historische ondervinding, dat de Kerk Gods alom en immer in leed en droefheid zich sterk getoond en juist daarom een onmisbaar middel ter harer vernieuwing en krachtsontwikkeling gevonden heeft. Wij herinneren hierbij aan de woorden van den Heiligen Cyprianus: »Een bisschop die zich aan het H. Evangelie houdt en de geboden van onzen Heere Jezus Christus vervult, kan wel gedood maar nooit overwonnen worden."

Ontvang, Hoogwaardige, met liefderijk hart de verzekering van onzen diepen eerbied enz.

Dusseldorp, den 15 Nov. 1853. (Volgen de ondert.)

— De gebeurtenissen in Baden hebben aanleiding gegeven tot betuigingen van deelneming in het lot van den Hoogwaarden Aartsbisschop van Freiburg, alsmede dat zijner geestelijkheid. In de *Deutsche Volkshalle* vinden wij eene oproeping van aanzienlijke Katholieken te Keulen aan hunne geloofsgenooten zoowel in als buiten Duitschland, ter ondersteuning der geestelijken die door de bedreigde intrekking hunner jaarwedde tot armoede zullen vervallen.

Na ons de stellige tijding is geworden, dat de Vikaris-Generaal, Dr. v. Buchegger te Freiburg uithoofde van zijne kerkelijke gehoorzaamheid, waarmede hij de bevelen zijner geestelijke overheid van den Hoogw. Aartsbisschop van Freiburg heeft uitgevoerd, niet slechts herhaalde malen in geldboeten tot een bedrag van 450 gulden is verwezen, maar hem ook in de laatste dagen zijne jaarwedde is ingetrokken, zoo kunnen wij nu niet meer twijfelen, dat die intrekking der jaarwedde waarvan de geestelijkheid bestaat, ook andere R. K. Priesters in Baden bedreigt, die gelijk de Hoogwaardige Heer Buchegger in hunne gehoorzaamheid jegens den Hoogwaardigen Heer Aartsbisschop volharden. In die gesteldheid achten wij het onzen pligt, dien trouwe dienaren ook daadwerkelijk onze deelneming te betuigen en hen, zooveel in ons vermogen is, voor het hun dreigend broodgebrek te vrijwaren. Wij rigten mitsdien tot al onze katholieke geloofsgenooten, zoowel in als buiten Duitschland, het verzoek, door eene onverwijlde toezending van geldelijke bijdragen tot dat doel mede te werken. Elk der onderteekenaren is bereid zoodanige bijdrage in ontvangst te nemen. Wij hebben terzelver tijd bereids eenige voorloopige maatregelen genomen, om de ontvangen wordende gelden op gepaste wijze en met beleid in Baden te kunnen aanwenden. Indien, gelijk niet te betwijfelen is, en wij dringend verzoeken, in alle overige gewesten der katholieke Christenheid zich mannen aan het hoofd stellen, om gelijkerwijs bijdragen in ontvangst te nemen, dan moeten wij tevens opmerkzaam maken, dat eene doelmatige bedeeling volgens een algemeen plan het best zou kunnen bereikt worden, door aan de ondergeteekenden het bedrag der inzamelingen over te zenden, opdat zij op den gebakenden, *zekeren* weg voor eene behoorlijke bedeeling kunnen zorg dragen. Al de ontvangen wordende bijdragen zullen in de *Deutschen Volkshalle* bekend gemaakt en later, zoodra de omstandigheden veroorloven, rekenschap van de aanwending gedaan worden. Wij zijn in de vaste overtuiging dat deze oproeping voldoende is, om alle goede Katholieken te bewegen, hun penningske te offeren tot het vaststellen van het onderhoud dat de vrome dienaars behoeven, welke thans voor onze Heilige Kerk lijden.

Geloofd zij Jezus Christus!

Keulen, den 20sten November 1853.

Rübsahmen, Rijks-advokaat aan het Koninklijk Hof van Appel. Strauss, Domheer. Schumacher, Pastoor van de St. Maria-kerk, in de Koperstraat. Dr. Siebold, Pastoor van de St. Martinus-kerk. Dr. Vosen, Godsdienstleeraar. Fr. Baudri, Schilder. F. W. Grossman. Heinr. Aloy. Haan. Dr. Braubach, Prakt. Arts.

Bereids zijn tot het bovenstaande doel ontvangen:

1. Van een onbekende 11 Thlr. 10 Sgr. in goud.
2. Van J. B. 5 Thlr.

De Redaktie van de *Deutschen Volkshalle* is tot het zenden van gelden aan den bovengenoemden bereid.

Het Frankforter dagblad meldt uit Baden, dd. 16 November, dat tegen de Jezuiten een bevel van uitdrijving is uitgevaardigd. Binnen tien dagen zullen zij het groothertogdom moeten verlaten hebben. Men moest zulk een maatregel verwachten van een gouvernement, dat alle regten met voeten treedt.

ITALIE.

TURIN, 20 November. De kamer van afgevaardigden is ontbonden verklaard, op grond van de vijandige houding die zij tegenover den senaat aannam. De verkiezingen zijn bepaald op 8 December. De eerste zitting der nieuwe kamer is bepaald op 12 December.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 November. Langs een partikulieren weg is hier het berigt ontvangen, dat het Fransche gouvernement besloten heeft voor twee derden de regten te verminderen op den invoer van buitenlandsch ijzer, van waar het ook komt, uitgezonderd, zoo wij wel onderrigt zijn, indien het uit Belgie komt. De heer Rogier Belgisch minister te Parijs, is onderrigt van deze reductie, waarvan hij tot heden aan Belgie nog geen kennis heeft kunnen geven.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 November.

Getrouwd (17 Nov.): J. ten Sijthoff met P. H. Westenenk.

Bevallen (19 Nov.): J. L. Catteta, geb. Salzedo, Z. — P. M. D. van Wyerda, geb. Deutz, D. — (20 Nov.): S. de Lima, geb. van Ysen, dooden Z.

Overleden (17 Nov.): A. L. Oester. — (19 Nov.): J. Barends, 70 j. — (20 Nov.): E. M. Voget, geb. Wasmuth, 26 j. — (21 Nov.): S. I. Santcroos, 56 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53¼, 1840, 1842 4½ pc. 95⅛; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21 5/16; Binnenl. 3 pc. 40¼, Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 79⅜.

PARIJS, 21 Nov. Fransche 3 pc. 74,10; id. 4½ pc. 99,75; Bank-Aktien 2900, —; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —, —; Spanje 1—3 pc. 21½; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 41¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 94,90; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 94; Rusland 4½ pc. 96; Metall. 5 pc. —.

LONDEN, 21 Nov. Cons. kont. 95⅜ a —; op tijd 95½ a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 94 a 96; Den. 3 pc. 82 a 84; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5¼ a 5⅜; Gren. 20 a 21; Uitgest. 7¼ a 8¼; Mexiko Nieuwe 25½ a —; Peru 4½ pc. N. 71 a 73; Uitgest. 49 a 51; Rusl. 1822 5 pc. 111½ a 112½; (N.) 4½ pc. 97 a 98; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 41½ a 42; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22¼ a —; 3 pc. 45½ a 46¼; Coup. cert. 5¼ a 5½; Passive 4¾ a 5; Holl. 2½ pc. 65¾ a —; id. 4 pc. 94¾ a 95¼; Venez. 31 a 33; Uitg. 13 a 14; Wissel op Amst. f 11.14; 3/m. 11.16½; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 21 Nov. Met. 5 pc. 91⅞; Bank-Aktien 1316; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.21; Zilver 16.

BERLIJN, 19 Nov. Pruissen 3½ pc. 90⅞; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93½; Pools. 4 pc. 93½; Loten fl. 500 87¼; Oost. Met. 5 pc. 80⅛; Amsterdam zigt 142⅜; id. 2/m. 141⅞.

HAMBURG, 19 Nov. Rusl. Cert. 100¾; Den. 3 pc. 78½; 5 pc. 97; Oostenrijk Met. 5 pc. 92; Spanje 1—3 pc. 20⅛; Binnenl 3 pCt. 37½; Mexiko 18¾.

FRANKFORT, 21 Nov. Met. 5 pCt. 78¾; W. Bank-Aktiën 1316; W. Loten fl. 250, 116; Spanje 1 pCt. 21⅝; id. 3 pCt. 40⅜; Wissel op Weenen 102¾.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	21 Nov. 4½ u. gebl.	22 Nov.	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½	61⅛	61⅛ a	61 3/16	61 3/16
Dito Dito	3	73½	73⅜		
Dito Dito	4	92 5/16	92 7/16	92½	
O. I. Leening 1844	4		92½		
Amortis. Syndic.	3½	91⅜			
Handel-Maatschappij	4½	125½			
Aand. Rijn-Spoorweg		100⅛			
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		53⅛	50		
Frankrijk, Obligatien	3				
Spanje Nieuwe	1	21 11/16	21 9/16	21⅝	
Dito	3	44½			
Dito Binnenl. à 6/m.		40¾	40 11/16	40⅝	
Coup. Bewijzen		5 7/16	5⅜	5 7/16	
Amortisable Schuld		4 13/16	4 11/16		
Portugal te Londen	5	35⅞	35 13/16	36	36
Dito uitgestelde					
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	104	104½	104¾	
Dito Dito 1828 en 1829		102¼	103	103½	
Cert. bij d°. 1831 en 1833		94½			
Dito	4½	95⅛	95	95⅛	
Dito bij *Hope*	4	89⅛	89¼		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		88½	88⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
Polen, Certifikaten	4	81⅛			
Dito Aand. à fl. 500		157			
Dito met Lot. à 300					
Amerika, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 f					
Oostenrijk, Metalliek	5	[illegible]	75⅜	75¾	
Dito 1852					
Dito 1847	2½	39 1/16	39	39⅛	
Dito 1851	2½	39 1/16	39		
Dito 1849	5	90⅛	90¼	90½	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	90⅛	90¼	90½	
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito à 250		350			
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Brazilie te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Peru	4½	69			
Mexico Nieuwe	3	23⅜	23⅜	23⅝	
Venezuela à £ 100	3½				
Grenada à £ 100	2	18⅜	19		
Dito Uitgestelde		7⅞	8	8 1/16	
Ecuador à £ 100					

Mexiko onbepaalde 23¼, ½, 7/16.

De prijzen leverden heden bij tamelijk veel handel in de hoofd- Binnenl. en Buitenl. effekten, weinig verschil op; alleenlijk 5 pCt. Russen en Mexikanen waren merkelijk hooger gezocht.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3½ à pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅞	Livorno	2/m.	f 38¾
»	zigt	» 56½	Napels		» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅜	Petersburg		» 155
»	½/m.	» 55½	Weenen	6/w.	» 30¼
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg		» 35¾
Cadix	»	» 242	Frankfort		» 88¾
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» 35 3/16
Bilbao	»	» 240		zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 41	Londen	2/m.	» 11,55
Porto		» 41		zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam		» ¼

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	f 25,45	a —	Pruissische	f 34⅝	a —
Napelsche	—,—	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	11,60	,, —	Hamb. Russ.	37	,, —
Eng. Russen	—,—	,, —	Russ. in Z. R.	37⅛	,, —
Fransche	56	,, —	,, Pap. ,,	—,—	,, —
Belgische	56	,, —	Pools. in Fl.	27⅛	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	a 9,8
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	» 5,7
Wigtige Souvereinen	» 11,70	» 11,8
» Pistolen	» 9,65	» 9,7
Stukken van 20 Francs	» 9,40	» 9,5

Baren Goud en Speciën à f 1442,60 per Ned. & 8 in 10 a 16½ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters	per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	»	2,34	» 2,37
Brabandsche Kroonen	»	2,65	» 2,70
Fransche	»	2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	»	1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980		ƒ —,—	à —,—
» 900 » 700	»	104,50	» 105,—

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 21 Nov. Meekrappen. Tot iets mindere prijzen als de vorige week, zijn eenige partijtjes afgedaan, ofschoon de kooplust beperkt blijft.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 21 Nov. Tarwe. Jarige Puike Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. ƒ 480, 525; middelsoort ƒ 442, ƒ 472; geringe ƒ 420, 435; N. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. ƒ 480, 525; Blaauwe dito ƒ 390, 420; Zomer dito ƒ 390, 420. — 155, 156/2 ℔ witb. Poolsche ƒ 480, ƒ 490, 495; 154/2 ℔ oude dito ƒ 480; 160, 161, 162, 163/2 ℔ N. Hooglands. Kleefsche ƒ 480, 485, 488, 490, ƒ 495, 498; 157/2 ℔ Stettiner ƒ 480; 159/2 ℔ Mecklenburg. ƒ 483; 157/2 ℔ Rostocker ƒ 480; 160, 161/2 ℔ Petersburger Kubanka ƒ 430. — Rogge. N. Zeeuwsche en Vlaamsche ƒ 330, 354; N. Noordbrabandsche ƒ 315, 324. — 142/2 ℔ Galatz ƒ 300; 142, 143, 144/2 ℔ Eupatoria ƒ 300, 304, ƒ 315; 145/2 ℔ Odessa ƒ 315; 146/2 Oude Rijn ƒ 315; 146/2 ℔ Fransche ƒ 320; 144/2 ℔ Petersburger ƒ 315; 149/2 ℔ Burgas ƒ 315; 141, 142, 143/2 ℔ nieuwe Archangel ƒ 305, ƒ 310, 312, 315; 140/2 ℔ dito dito bij partij ƒ 300. — Gerst. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche Winter ƒ 253, 267; n. dito dito Zomer ƒ 225, 237. — Haver. Zeeuws. en Polder Korte ƒ 129, 144; dito en dito Voeder ƒ 120, 126. — Boekweit. Noord-brabandsche op 140/2 ℔ ƒ 243, 245, 247; Grootbrabandsche ƒ 2.7; Nieuwe Rijn ƒ 240, 246, 247; Nieuwe Vlaamsche ƒ 242. — Boonen. Zeeuwsche Paarden ƒ 234, 255; Duiven ƒ 276, 294; Walchersche Witte ƒ 428, ƒ 443; Zeeuwsche dito ƒ 330, 390; Nieuwe Walchersche Bruine ƒ 420, 443; N. Zeeuwsche Bruine ƒ 330, 390. — Erwten. Nieuwe Walchersche Blaauwe ƒ 375, 390; Dito Zeeuwsche ordinaire ƒ 345, 367½; dito dito groote ƒ 390, 420; dito dito Witte ƒ 307½, 345; dito dito Graauwe ƒ 345, 382½; dito Geldersche dito ƒ 450, 525. — Koolzaad. Verkocht: Ordinair Zeeuwsch gestort 63 £. — Slag-Lijnzaad in eenen doen. Verkocht: 114/115 ℔ Morchansky ƒ 330; 115 ℔ Odessa ƒ 325. Zeeuwsch Zaai dito minder aangevoerd en tot vorige prijzen verkocht. Als: 1e kwaliteit 88 a 90 Stuivers, 2e dito 82 a 85 id. per Dordsch achtendeel. — Kanariezaad flaauw. Verkocht van ƒ 12 tot ƒ 12,50 per Mud. — Bruin Mosterdzaad, nieuw ƒ 18½, 19½, Geel dito dito ƒ 13, 16 per Mud. — Raapkoeken ƒ 80, 82. Lijnkoeken ƒ 110, 115 pr. 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Rogge. 146/2 ℔ Oude Manheimer ƒ 310; 148/2 ℔ Kaukasus ƒ 325; 147, 150/2 ℔ Libau te Schiedam ƒ 335, 340, 341 3/m.; 140/2 ℔ Archangel dito ƒ 300 kontant. — Gerst. 129/2 ℔ Liebau te Schiedam ƒ 268; 129/2 ℔ Koersche dito ƒ 270 3 m. — Hennipzaad. Nieuw Inlandsch ƒ 210.

SCHIEDAM, 21 Nov. Rogge. Verkocht: 150/2 ℔ Libau ƒ 340 6/w., ƒ 341 3/m; 147/2 ℔ dito ƒ 333 6/w.; 140/2 ℔ Archangel ƒ 300 kont. — Gerst. 129/2 ℔ Libau ƒ 268 1/m.; 129/2 ℔ Koersche ƒ 270 3/m. — Moutwijn ƒ 19; Jenever ƒ 23,50; Amst. Proef ƒ 24,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Nov. H. P. H. Puister, Industrie, Rouaan. — 20 Nov. A. J. Ouwehand, Hoop, Villanova.

UITGEZEILD:

HELVOET, 19 Nov. H. G. Ruhaak, Zes Gezusters, Batavia, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - G. van der Gouw, Maria Johanna, Gibraltar. — 20 Nov. F. H Popken, Maria Magdalena, Batavia, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - A. J. Krugh, Herman Foss, St. Ubes. - W. Kal, Jonge Arie, Lissabon.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 18 Sept. op 34° Z. Br., 16° O. L: Ternate, kapt. Cars Czn., v. Batavia n. Rotterdam. — Den 13 Nov., op 43° Breedte, 26° Lengte: Vriendschap, kapt. Schuchard, v. Batavia n. Rotterdam.

Kapt. Gust, van Cardiff in Texel binnen, rapporteert, den 14 November, op 51° 31'. N. Breedte en 0° 45' W. Lengte, gepraaid te hebben, het schip Johannes Hermanus, kapt. Wijgers, van Amsterdam naar Suriname.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 21 November, in het O. Z. Heeren Logement.

Nº 1. Een Huis en Erve, Geldersche Kade, K 428; ƒ 10550, ƒ 2000, P. Subiese.

2 Een Huis en Erf, Rokin, E 107; ƒ 9300, ƒ 800, J. H. Degens.

3. Een Huis en Erve, Reguliers-Breestraat, X 62; ƒ 7450, ƒ 50, Opgehouden.

4. Twee Pakhuizen en Erven, Lauriersstraat, FF 141 en 142; ƒ 25.., ƒ 1, J. F Schutte.

6. Een dito, Leidsche Gracht, JJ 26; ƒ 4350, Opgehouden.

7. Een dito, Kerkstraat, JJ 295; ƒ 1775, ƒ 70, A Jong.

8. Een dito, Ridderstraat, N 272; ƒ 825, ƒ 2, P. Subiese.

9. Een dito, Ridderstraat, N 285; ƒ 700, Opgehouden.

10. Een dito, Wijngaardstraatje, M 284; ƒ 500, J. Feije.

11. Een Huis, Tuin en Erve, eerste Lindendwarsstraat, PP 479; ƒ 2225, ƒ 150, J. F. Schutte.

12 Een Huis, Achterhuis en Erve, Goudsbloemstraat, QQ 416; ƒ 1975, ƒ 100, J. Feije.

13. Een dito, als voren, QQ 420; ƒ 1400, G. van Heerde.

14. Een Huis en Erve, benevens Achterhuis en Erve, Korte Prinsengracht, TT 118 en 119; ƒ 4500, ƒ 100, P. Palmboom.

15. Een Huis en Erve, Rozenstraat, EE 328; ƒ 2425, ƒ 10, P. D. Lusink, Jr.

16. Een dito, Langestraat, SS 177; ƒ 2275, ƒ 100, F. Reijsenbach.

17. Een dito, Oude Schans, O 36; ƒ 4200, Opgehouden.

18. Een Huis, Rozengracht, EE 40; ƒ 1225, ƒ 5, Dito.

19. Een Huis en Erve, Lijnbaansgracht, GG 379; ƒ 1475, ƒ 6, B. H. Evers.

20. Een dito, derde Egelantiersdwarsstraat, NN 387; ƒ 775, ƒ 10, P. Subiese.

21. Een Pakhuis en Erve, Rozengracht, EE 99; ƒ 2125, ƒ 25, F. Reijsenbach

Nº 5 is niet geveild.

ADVERTENTIEN.

(3471) GETROUWD: J. H. BRUNING van *Leyden*, met F. M. KNAAPEN.
GELDROP, 22 November 1853.

(3463) Heden beviel voorspoedig van een' *ZOON*, E. J. M. SERRUIJS, geliefde Echtgenoot van JACQs. H. C. VAN DER KUN.
ROTTERDAM, 19 November 1853.

(3465) Heden overleed in den ouderdom van ruim 8 maanden, ons jongste kind JOHANNES HERMANUS.
AMSTERDAM, 20 November 1853.
B. RENSING.
M. RENSING, geb. TER HORST.

(3464)

Droogerijen en Verfwaren.

Door vertrek naar elders, UIT DE HAND TE KOOP: Een **HUIS, ERVE** en **TUIN**, staande en gelegen op een' der beste standen te 's Gravenhage, waarin, sedert vele jaren en nog voortdurend, met het beste succes, wordt uitgeoefend de handel in DROOGERIJEN EN VERFWAREN, en wat verder daartoe behoort. Adres met *franco* brieven, ten kantore van Mr. J. F. A. LEESBERG, Notaris aldaar.

Speciale Behandeling

VAN

ZENUW-ZIEKTE

door den eenigen bezitter van het middel van

WEL-EERW. PATER BONYVER.

Radicale genezing van vallende ziekte, moeder... hoofdpijn, asthma, lamheid, rhumatisme en alle zenuw... ziekten. Consultatie kan schriftelijk genomen worden... franco Brieven. Het **MIDDEL** is slechts te bekomen bij den Heer NISSEN, buiten de Keulsche Poort... *Brussel*, Keizerstraat 29. (3...

In de Gekroonde Pijp,

Kloveniersburgwal over het Trippenhuis,

is, ter gelegenheid van het aanstaande **St. NI-LAAS-FEEST**, thans wederom voorhanden: uitmuntende sortering van allerliefste Voorwerpen... het vak van KINDER-SPEELGOEDEREN, GALAN... RIEN, PORCELEINEN, enz. behoorende.

Tot het bezoeken van bovenstaanden Win...

wordt het geëerde Publiek, bij deze vriendelijk genoodigd en vleit de ondergeteekende zich, dat de smaakvolle artikelen en de billijk gestelde prijzen de goedkeuring ten volle verdienen zullen.

M. M. NIEBER...

AMSTERDAM, 22 November 1853. (...

Men vraagt op eene KOSTSCHOOL VAN JO... JUFVROUWEN, onder billijke voorwaarden, eene **HOOFDONDERWIJZERES**... de R. C. Godsdienst, voor de Hollandsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche talen. Men adressere met *franco* brieven, onder de letters B. G. bij P. T. B... Boekhandelaar te Rotterdam. (3...

«God heeft zeker nog vele krachten in de Natuur gelegd, die wij niet kennen en eerst zullen le... kennen als Hij weet dat het tijd is en wij van Hem alleen onze wijsheid biddend verwachten." (*)

Belangrijke dezer natuurkrachten bezit de *Revalenta Arabica*, die dagelijks geluk en gezondheid in alle la... en rondom ons heen verspreidt. — VON BIATOSKORSKI, *Commissaris van Policie* in BRESLAU, zegent het oogen... waarin hij de *Revalenta* leerde kennen. PARKER D BINGHAM, *Kapitein bij de Britsche Zeemagt*, is door de Re... *valenta* in zes weken tijd van eene hardnekkige kwade Spijsvertering genezen, waaraan alle geneeskracht s... breuk leed. W. KOST in AMSTERDAM heeft zeven jaren aan Maagziekte geleden, die vergezeld ging van h... krampen, brakingen en bloedspuwen. Zeven jaren heeft de kunst alle hare hulpmiddelen aan hem be... zonder eenig goed gevolg; de *Revalenta* heeft hem in weinige maanden radikaal genezen. Hij werd een à... jaren later weder ziek, en ten tweeden male had het gebruik van de *Revalenta* dezelfde verblijdende uitkom... In WEZEL is onder toezigt van *Medicinaalraad* Dr. BROCKMANN de *Revalenta* met goed gevolg aan het doch... van den Heer HENKE tegen Klierziekte toegediend. ALBERT KÜLLER in SOLLINGEN leed aan Hoest met bloed opg... waartegen alle medicijnen niets baatten; van de *Revalenta* die hem zijn doctor voorschreef, verkreeg h... gewenschte hulp. De *Predikant* FLAVEL in NORFOLK vertelt van een meisje, dat sedert acht jaren ziek e... vervallen was, dat men haar dood nabij waande, zij gebruikte de *Revalenta* en na veertien dagen wa... symptomes harer ziekte verdwenen en na drie maanden tijds was zij geheel genezen, sterk en gezond. *Notaris* JULES DUVOISIN in GRANDSON, *Zwitserland*, had gedurende twee jaren eene ziekte, die hem gedu... dien tijd zulke vreeselijke maagpijnen veroorzaakte, dat hij dikwijls bewusteloos daarvan werd. Nadat hij... dagen *Du Barrys'- Revalenta Arabica* gebruikt had gevoelde hij reeds, dat zij hem genezen zoude e... dagen later waren zijne pijnen weg en bij den dag namen zijne krachten toe. Het vertrouwen op *Du Ba... Revalenta* is bij den *Kapitein* OTTO, *van het IIde Pruisische Infanterie-Regement*, zoo vast en zijne ... lijke dankbaarheid zoo groot, dat hij den handschoen aan iedereen zou toewerpen, die aan hare geneesk... en alom verspreide weldaden zou durven twijfelen.

BARRY DU BARRY's **REVALENTA ARABICA** is het meel eener Arabische plant, dat zeer voe... en bloedreinigend is, en volgens de getuigenis van beroemde mannen in de genezing van de volgende zi... elk ander tot nog toe bekend middel verre overtreft.

»Slechte spijsvertering (indigestie), hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, ... kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, diarrheae, zenuw-ziekte, galachtigheid, aandoening van lever en ... ren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en ... ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ... steking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarm... tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rhumathiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en bl... gedurende de zwangerschap, na het eeten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, ... ming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, bloze... der aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlie... het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vree... sluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz."

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts, ook bij B. ADAMA, hoek Heerengracht en Utrechtsche...

	1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔	5 ℔
Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos	— — —	— — —	— — —	— — —	*double refined* — — —
	3 Guld.	3½ Guld.	8 Guld.	16 Guld.	16 Guld. 2...

Voor het gemak van reizende landgenooten berigten wij, dat DU BARRY'S REVALENTA ook te ver... is, in Parijs bij BARRY DU BARRY & Cº., *Rue Hauteville* 25. — In Brussel bij den Hr. SAM. YATES, *B... Montagne de la Cour*. — In Wien bij FRANS WILHELM JORDANSGASSE. — In Berlijn bij de Hn. FELIX & Cº. ... *leveranciers*. — In Keulen bij den Hr. HEINRICH MÜLLENBACH, *Altenmarkt*. — In Londen bij de Hn. FORT... SON & Cº., *Hofleveranciers*.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat d... er krachtig toe bijdragen kan, in behandeling zijnde Patienten te genezen, die eene strenge dieet ... houden.

(*) *Geheimen der Natuur in de Amsterdamsche Courant van 27 Mei ll.*

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever